

**УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
САОБРАЋАЈНИ ФАКУЛТЕТ
ИЗБОРНОМ ВЕЋУ**

САОБРАЋАЈНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ			
Примљено:		01 SEP 2022	
Бр. Јав.	Бр. Преп.	Година	Број/Лист
	862/2		

Предмет: Извештај Комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање редовног професора за ужу научну област "Социологија"

На основу одлуке Изборног већа Саобраћајног факултета број 529/3 од 15.06.2022. године, а по објављеном конкурс за избор једног редовног професора на неодређено време са пуним радним временом за ужу научну област "Социологија", именовани смо за чланове Комисије за подношење извештаја о пријављеним кандидатима.

На конкурс који је објављен у листу "Послови", број 993 од 29.06.2022. године, пријавио се један кандидат и то:

др Далибор Петровић, дипломирани социолог, ванредни професор Саобраћајног факултета.

Након прегледа достављене документације, констатујемо да кандидат др Далибор Петровић испуњава услове конкурса и подносимо следећи:

РЕФЕРАТ

1. Биографски подаци кандидата

Др Далибор Петровић, ванредни професор, рођен је 1973. године у Задру. Након завршетка средње електротехничке школе «Никола Тесла» у Београду, уписује студије Социологије на Филозофском факултету Универзитета у Београду, где је и дипломирао 2000. године са темом *Демократизација руковођења у савременим радним организацијама*. На истом факултету, на Одељењу за социологију магистрирао је 2007. године са темом *Интернет и друштвени односи-утицај интернета на нове обрасце друштвености*. На истом Одељењу је одбранио и докторску дисертацију 2012. године под насловом *Нови облици друштвеног умрежавања - улога интернета у успостављању интерперсоналних односа у Србији*, под менторством проф. др Сретена Вујовића.

Поред тога, школске 2000/2001. године је као стипендиста завршио програм за постдипломце на Алтернативној академској образовној мрежи-ААОМ у Београду, под називом «Политичка теорија и пракса демократије».

Од 2001. године запослен је на Саобраћајном факултету Универзитета у Београду, где је прошао сва асистентска и наставничка звања до звања ванредног професора, у коме се тренутно налази.

- 2001 - Асистент приправник, Саобраћајни факултет, Универзитет у Београду
- 2007 - Асистент, Саобраћајни факултет, Универзитет у Београду
- 2010 - Асистент (реизбор), Саобраћајни факултет, Универзитет у Београду
- 2013 - Доцент, Саобраћајни факултет, Универзитет у Београду
- 2017 - Ванредни професор, Саобраћајни факултет, Универзитет у Београду

У звање ванредног професора је изабран 26.9.2017. године.

2. Наставна активност на Саобраћајном факултету и оцена педагошког рада

На Саобраћајном факултету др Далибор Петровић предаје више предмета на основним, мастер и докторским студијама из уже научне области *Социологија*. На основним студијама предаје *Социологију* и *Социологију комуникација* у првом семестру као и *Пословне комуникације и етику инжењера* у шестом семестру на Одсеку за поштански саобраћај и информационе технологије, док на мастер академским студијама држи наставу из предмета *Глобалне комуникације и друштвено умрежавање* на модулу „Менаџмент и економија у транспорту и комуникацијама“. На докторским студијама држи део наставе из предмета *Политика развоја информационог друштва*.

Аутор је основног уџбеника *Социологија е-комуникација*, објављеног на Саобраћајном факултету, 2022. године - ISBN: 978-86-7395-455-4.

У свим студентским анкетама, на различитим програмима на којима држи наставу оцењиван је највишим оценама. На Саобраћајном факултету просек оцена је следећи: 2017/18 - **4.89**, 2018/19 - **4.82**, 2019/20- **4.88**; 2021/22 -**4.87**.

3. Сарадња са другим високошколским установама

Др Далибор Петровић је од школске 2016/2017 ангажован као наставник на основним студијама Економског факултета Универзитета у Београду, на предмету *Социологија*. Од 2015. године ангажован је и на извођењу наставе на мастер студијама Социологије Филозофског факултета у Београду, на изборном предмету *Дигиталне технологије и друштвено умрежавање (раније ИКТ и друштвене мреже)*.

Од 2020. године држи изборну наставу из предмета *Дигиталне технологије и друштвено умрежавање* и на Факултету драмских уметности у Београду на мастер програму *Дигитална трансформација медија и културе*, у чијем је покретању активно учествовао.

Пре тога, од 2014. до 2020. године био је ангажован на извођењу наставе на мастер програму мултидисциплинарних студија Универзитета у Београду „Рачунарство у друштвеним наукама“ на предмету *Мерење развоја информационог друштва*. Поред извођења наставе учествовао је у креирању наставног плана овог студијског програма који је покренут у оквиру пројекта TEMPUS IV „INCOMING -Interdisciplinary Curricula in Computing to Meet Labor Market Needs“ (број пројекта 530155-TEMPUS-1-2012-1-EE-TEMPUS-JPCR).

Био је члан комисија за одбрану мастер радова и докторских дисертација на Филозофском факултету БУ, Филолошком факултету БУ, Факултету политичких наука БУ, Факултету драмских уметности УУ.

На Факултету драмских уметности учествовао је у креирању мастер програма *Дигитална трансформација медија и културе*.

На Филозофском факултету акредитацијом из 2021. године у сарадњи са колегиницом Јелисаветом Вукелић, уводи нови предмет *Дигитална социологија* на докторске академске студије Социологије.

4. Резултати у развоју научног и наставног подмлатка

Био је ментор при изради 12 мастер радова (5 од избора у звање ванредног професора) и био је члан у још 25 комисија за одбрану мастер радова (11 од избора у звање ванредног професора), на Саобраћајном факултету, Филозофском факултету и на мастер програму Рачунарство у друштвеним наукама, Универзитета у Београду. Поред тога, био је члан пет комисија за оцену и одбрану докторских дисертација (од чега четири након избора у звање ванредног професора) на Факултету политичких наука БУ, Филолошком факултету БУ и Факултету драмских уметности, као и као и члан две комисије за одбрану теме докторске дисертације на Филозофском факултету у Београду (попис свих дисертација је дат у прилогу). Учествовао је у пет комисија за избор у сарадничка, наставна и научна звања.

Чланство у комисијама за оцену и одбрану докторских дисертација:

1. Александар Бабић, „Интерактивна телевизија и савремени облици дистрибуције мултимедијалних садржаја као основа новог модела телевизијског оглашавања и комуникације“, Факултет драмских уметности Универзитет Уметности у Београд (одбрањена дисертација - јул 2022).
2. Дејана Нешић, „Однос приватног и јавног у процесу дигиталне комуникације“, Факултет политичких наука Универзитет у Београду (одбрањена дисертација - јун 2022).
3. Никола Млађеновић, „Схватање медијатизације у теорији умреженог друштва Мануела Кастелса“ Факултет политичких наука Универзитет у Београду (одбрањена дисертација - новембар 2018).
4. Младен Бубоњић, „Информационо-комуникационе технологије и слободно вријеме средњошколаца у Републици Српској“, Факултет политичких наука Универзитет у Београду (одбрањена дисертација - септембар 2018).
5. Тамара Вученовић, "Библиотека као носилац партиципативних пракси у култури у контексту информационог друштва", Филолошки факултет Универзитет у Београду (одбрањена дисертација - септембар 2016).

Чланство у комисијама за одбрану предлога теме и писање Реферата о квалификованости кандидата и подобности теме докторске дисертације:

1. Кандидат Бранка Матијевић „Процес конституисања и конструисања професије: пример информатичких занимања у Србији“, Филозофски факултет Универзитета у Београду (2020)
2. Кандидат Иван Зечевић „Експериментално истраживање утицаја примене информатичке технологије на демократске процесе одлучивања у основним јединицама грађанске самоуправе (стамбене заједнице)“, Филозофски факултет Универзитета у Београду (2019).

Менторство и чланство у комисијама за одбрану мастер радова:

1. Ментор 12 кандидата (5 од избора у звање ванредног професора) – Саобраћајни факултет, Филозофски факултет, Универзитет у Београду, мастер програм Рачунарство у друштвеним наукама

2. Члан 25 комисија (11 од избора у звање ванредног професора) - Саобраћајни факултет, Филозофски факултет, Универзитет у Београду, мастер програм Рачунарство у друштвеним наукама

Комисије за избор у звања.

1. Газела Пудар Драшко – избор у звање вишег научног сарадника Института за филозофију и друштвену теорију (2022);
2. Јелисавета Петровић – избор у звање доцента на Филозофском факултету у Београду (2020);
3. Немања Костић – избор у звање асистента на Филозофском факултету у Београду (2017, 2020);
4. Ивона Живковић – избор у звање асистента на Факултету организационих наука у Београду (2021);
5. Милена Токовић – избор у звање научног сарадника на Институту за социолошка истраживања Филозофског факултета у Београду (2020);

5. Уређивачки и рецензентски рад

Од 2020. године је на позицији главног и одговорног уредника часописа *Социологија* који је индексиран у WOS (*emerging* листа), SCOPUS, SJR, *ErihPlus*). Одлуком надлежног матичног одбора у 2021. години овај часопис је сврстан у категорију – M23. Од 2021. године члан је редакције домаћег часописа *Communication and Media* (M24).

Поред тога, рецензира радове у више домаћих и страних научних часописа, између осталог и у часописима *Computers in Human Behaviour* (M21a, IF₂₀₂₁ 8,957), *Comparative Southeast European Studies*, *Teme*, *Communication and Media*.

Био је рецензент 13 научних монографија и уџбеника. Од 2014. године рецензент је у издавачкој кући Clio за издања из области социологије и комунологије, где је до сада рецензирао 6 књига.

Рецензиране књиге:

1. Danilo Vuković (2022) *Pravna država i poredak u senci: pravo, institucije i društveni otpori u Srbiji*. Mediterran publishing. Novi Sad
2. Jelisaveta Vukelić (2022) *Sociologija okruženja-od teorije do prakse*. Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta. Beograd
3. Manojlo Maravić (2022) *Totalna istorija video igara*. Clio. Beograd
4. Ana Martinoli (2020) *Prvih 15 godina podkastinga-od eksperimenta do održivog biznis modela*. FDU, Univerzitet umetnosti. Beograd
5. Vuković Milovan i Dragan Todorović (2020). *Osnovi sociologije*. Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu.
6. Milena Šešić Dragičević i Tatjana Nikolić (2021) *Digitalni horizonti kulture, umetnosti i medija*. Institut za pozorište, film, radio i televiziju Fakultet dramskih umetnosti & Clio. Beograd
7. Milovan Vuković i Nada Štrbac (2019). *Metodologija naučnih istraživanja*. Bor: Tehnički fakultet Univerziteta u Beogradu.
8. Vera Backović (2018) *Džentrifikacija kao socioprostorni fenomen savremenog grada*. Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta. Beograd

9. Mladen Lazić i Cvejić Slobodan (ur) (2019) *Stratifikacijske promene u periodu konsolidacije kapitalizma u Srbiji*. Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta. Beograd
10. Pešić, J., Backović, V. i Mirkov, A. (2018) *Srbija u uslovima globalne krize neoliberalnog oblika kapitalističke regulacije*. Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta. Beograd
11. Bogdana Opačić i Bojana Subašić. (2017) *Kulturne potrebe i navike građana Srbije / - Beograd* : Zavod za proučavanje kulturnog razvitka. Beograd
12. Ivana Kovačević (2016) *Psihološki činioci uspešne poslovne primene računara*. Zadužbina Andrejević. Beograd
13. Dragan Popadić i Kuzmanović Dobrinka (2016) *Mladi u svetu interneta*. Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoj. Beograd.

Редактура и рецензија преведених књига:

14. Manuel Kastels (2022) *Sunovrat-kriza liberalne demokratije*. Clio. Beograd
15. Šošana Zubof (2020) *Doba nadzornog kapitalizma*. Clio. Beograd
16. Džefri Aleksander i drugi (2020) *Savremeni uvod u sociologiju: kultura i društvo u tranziciji*. Ekonomski fakultet. Beograd
17. Meri Čejko (2019) *Superpovezani*. Clio. Beograd
18. Endi Radok (2015) *Mladi i mediji*. Clio. Beograd
19. Manuel Kastels (2014) *Moć komunikacija*. Clio. Beograd

6. Допринос широј академској заједници и професионална ангажовања

У периоду од 2002.- 2004. године био је први координатор "Републичког савета за развој универзитетског образовања", (сада Национални савет за високо образовање) активно учествујући у реформи високошколског образовања у Србији. Од 2014. до 2017. сарађивао је као експерт за етичку оцену научно-истраживачког рада са Центром за промоцију науке Републике Србије.

Од 2019. године ангажован је као рецензент Националног акредитационог тела, где је био председник или члан рецензентских комисија за акредитацију 12 студијских програма свих нивоа студија.

Од 2017. године ангажован је од стране Европске комисије као етички експерт за евалуацију научно истраживачких пројеката које финансира Европска Унија. Учествовао у шест циклуса евалуације на програмима: Marie Skłodowska-Curie Actions, Twinning, Horizon Widera 2022.

2020. године Наставно научно веће Саобраћајног факултета изабрало га је за Председника дисциплинске комисије Саобраћајног факултета на период од три године.

Од избора у звање ванредног професора био је члан програмског одбора Међународне конференције "New Horizons of Culture, Arts and Media in the Digital Environment" која је одржана од 11. до 14. септембра 2019. године на Факултету драмских уметности у Београду.

Члан је *Социолошког научног друштва Србије* где је 2020. године изабран за члана председништва овог професионалног удружења.

Као члан *Српског социолошког друштва* 2014. године изабран је у *Суд части*.

Оснивач је и члан координационог одбора *Мреже академске солидарности и ангажованости* од 2019. године.

7. Научни и стручни рад

Далибор Петровић се посебно занима и изучава област социологије електронских комуникација са фокусом на друштвене последице употребе интернета. Аутор је и ко-аутор више од 70 научних радова у домаћим и међународним часописима и конференцијама. Аутор је једног уџбеника и две научне монографије из области социологије електронских комуникација. Уз то је ко-уредник једног међународног зборника радова (попис је дат у библиографији).

Петровић је у протекле две деценије предано радио на успостављању нове социолошке дисциплине која је у центар свог интересовања поставила друштвене аспекте, односно узроке и последице, електронског комуницирања. Након првих истраживања које је у српским интернет причаоницама спровео почетком 2000-тих година, важан корак ка институционалном успостављању нове научне области у домаћим оквирима чинило је увођење новог изборног предмета за студенте Саобраћајног факултета још 2007. године под називом Социологија комуникација. У наредним годинама, Петровић је постепено развијао ову област кроз успостављање нових курсева на мастер студијама Саобраћајног факултета, Филозофског факултета и Факултета драмских уметности, као и на докторским студијама на Филозофском факултету у Београду. Након 20 година научноистраживачког рада и 15 година подучавања о друштвеним аспектима електронског комуницирања, објављивањем уџбеника Петровић је заокружио иницијални процес успостављања нове области социолошког проучавања у Србији.

Научни радови др Петровића према евиденцији *Google Scholar* цитирани су 352 пута (H index 11), по евиденцији *SCOPUS* 49 пута (44 hetero-citata) *WOS* 27 пута (24 hetero-citata). Учествовао је на више међународних и домаћих пројеката финансираних од стране Европске комисије (HORIZON 2020, FP7), UNICEF-а, UNDP-а, Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (детаљан попис се налази у приложеној библиографији).

Похађао је више стручних семинара у земљи и иностранству, између осталог током марта 2005. године боравио је на стручном усавршавању које је у Великој Британији организовао British Council, на тему - Virtual Learning Communities: Their Role in the Development of a Knowledge Economy (Cardiff, Wells). У октобру 2017. године боравио је у Бриселу на обуци за етичког евалуатора за научно истраживачке пројекте које финансира Европска комисија организовану од стране European Commission, DG Research & Innovation - Ethics and Research Integrity Sector, Brussels/Belgium - "H2020 Ethics Appraisal Scheme"

Одлуком стручног жирија *Друштва за информатику Републике Србије* његова монографија *Друштвеност у доба интернета* награђена је *Плакетом за научно достигнуће Друштва за информатику Србије* за 2015. годину. Далибор Петровић је први социолог који је понео ово признање. Такође, иста књига освојила је друго место у избору за најбољу социолошку књигу у 2014. години, коју додељује *Српско социолошко друштво*.

Др Петровић испуњава и све услове да буде ментор за вођење докторске дисертације у складу са Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма (стандард 9 за акредитацију студијских програма докторских студија).

Компетентност ментор:

Назив часописа (изабрани радови у протеклих 10 година)	Кат.	Бод.
1. Petrović, M., Bojković, N., Anić, I., Petrović, D. , (2012). „Benchmarking the digital divide using a multi-level outranking framework: Evidence from EBRD countries of operation”, <i>Government Information Quarterly</i> , Vol.29, No. 4, 2012. pp. 597-607. ISSN 0740-624X. SSCI lista (IF 2011 1,425)	M21	8
2. Petrović, D. , Petrović, M., Bojković, N., & Čokić, V. P. (2020). An integrated view on society readiness and initial reaction to COVID–19: A study across European countries. <i>Plos one</i> , 15(11):1-21, e0242838. M22 https://doi.org/10.1371/journal.pone.0242838	M22	6
3. Petrovic, N., Jeremic, V., Petrovic, D. Cirovic, M. (2013) „Modeling the Use of Facebook in Environmental Higher Education“ in Mallia, G., ed. <i>The Social Classroom: Integrating Social Network Use in Education</i> , IGI Global, pp.100-120, DOI: 10.4018/978-1-4666-4904-0.ch006, ISBN13: 9781466649040	M14	5
4. Popadić, D, Pavlović, Z, Petrović, D. and Kuzmanović, D. (2016). <i>Global Kids Online Serbia: balancing between opportunities and risks: results from the pilot study</i> . Global Kids Online, University of Belgrade, Belgrade, Serbia. http://eprints.lse.ac.uk/71293/	M14	5
5. Petrović, D. , Pejković, K. i Krstić, N. (2022). Awareness Contexts of Online Interactions at the Cannibal Café Forum. <i>Časopis Teme</i> , Vol. XLVI, No 2.	M23	4
6. Petrović, D. , & Pavlović, D. (2022). Podrivanje anonimnosti u doba interneta. <i>Anali Pravnog fakulteta u Beogradu</i> , 70(1):159-186. DOI: 10.51204/Anali_PFBU_22106A	M24	4
7. Petrović, D. , & Pejković, K. (2021). Internet kao bračni posrednik. <i>CM: Communication and Media</i> , 16(2):227-251. https://doi.org/10.5937/cml6-34482	M24	4
8. Petrović, D. , & Bešić M. (2019). Political informing through social media across Europe-factors and effects. <i>Sociologija</i> , 61(4):565-584. https://doi.org/10.2298/SOC1904565P	M24	4
9. Petrović J., & Petrović D. (2017). Connective Action as the New Pattern of Protest Activism, <i>Sociologija</i> , Vol. 59(4):405-426, https://doi.org/10.2298/SOC1704405P	M24	4
10. Петровић, Д. (2017) "Употреба информационо-комуникационих технологија у сврху надзора у радним организацијама", Социолошки преглед, Vol. LI (1):81-108, doi:10.5937/socpreg1701081P , ISSN 0085-6320	M24	4
11. Петровић, Д. (2016) "Друштвено-активистички потенцијал платформи за друштвено умрежавање", Социолошки преглед, Vol. L(3):397-430, ISSN 0085-6320	M24	4
12. Петровић, Д. (2013) "Интернет као интерперсонални медиј - случај Србије", <i>Социологија</i> , Vol. 55 (3):417-438, doi:10.2298/SOC1303417P , ISSN 0038-0318	M24	4
13. Petrović, D. (2018). The Ethics of Employees' Surveillance in the Context of Rapid ICT Development. <i>Proceedings of The 4th International Conference Mechanical Engineering in XXI Century</i> , Nis, 19 - 20.4, str: 18-24. ISBN 978-86-6055-103-2 - M31	M31	3,5

14. Petrović, D. , & Bešić, M (2021). Vesti kojima se (ne) veruje: informisanje u doba epidemije COVID-19 u Srbiji., <i>Zbornik radova sa 47. Međunarodne konferencije Sabor politikologa, Građani u doba dezinformacija</i> , 25-26. septembar, Beograd. - M33	M33	1
15. Petrović, D. and M. Bešić (2017) "Influence Of Online Activism onto Traditional Models of Political Participation", <i>Proceedings of II International Scientific Conference High Technology, Business and Society</i> , 13.3-16.3, Borovets, Bulgaria, pp 234-238, ISSN 2535-0005	M33	1
16. Petrović, D. (2021) . Cancel Culture as A Hybrid Pattern Of Postmodern Sociability. <i>Kultura Polisa</i> , 18(46):169-181. DOI: 10.51738/Kpolisa2021.18.3r.2.06	M51	3
17. Petrović, D. (2018), Digital platforms as means of political propaganda: The Case of the Protest Against Dictatorship Fake Facebook Page. <i>CM: Communication and Media</i> . Br. 44, Vol 13, str.5-34. DOI: 10.5937/comman13-20613	M51	3
18. Petrović, D. , Bešić, M. and Petrović M. (2016) „How do we interact online? An approach to researching multidimensionality of online communication“, <i>Psihološka istraživanja</i> , Vol. 19, Br, 1, str. 35-62, ISSN 0352-7379, doi:10.5937/PsIstral1601035P	M51	3
Укупно	24>	80,5

Библиографија кандидата:

Списак објављених научних радова до избора у звање ванредног професора

Монографска студија/поглавље у књизи M12 или рад у тематском зборнику међународног значаја-M14

1. Popadić, D, Pavlović, Z, **Petrović, D.** and Kuzmanović, D. (2016). *Global Kids Online Serbia: balancing between opportunities and risks: results from the pilot study*. Global Kids Online, University of Belgrade, Belgrade, Serbia. <http://eprints.lse.ac.uk/71293/>
2. Petrovic, N., Jeremic,V., **Petrovic, D.** Cirovic, M. (2013) „Modeling the Use of Facebook in Environmental Higher Education“ in Mallia, G., ed. *The Social Classroom: Integrating Social Network Use in Education*, IGI Global, pp.100-120, DOI: 10.4018/978-1-4666-4904-0.ch006, ISBN13: 9781466649040
3. Tomić, N. and **Petrović, D.** (2011) “Right on privacy in Republic of Serbia”, An Informational Law for the 21st Century, *Nomiki bibliothiki group*, Athens, pp. 541-557, ISBN 978-960-272-791-1

Уређивање научне монографије, тематског зборника, лексикографске или картографске публикације међународног значаја-M18

4. Todorović D., **Petrović, D.** i Prica D. (2014) *Internet and Society*, Punta, Niš ISBN 978-86-81319-05-5

Рад у врхунском међународном часопису – М21

- Petrović, M., Bojković, N., Anić, I., **Petrović, D.**, 2012. „Benchmarking the digital divide using a multi-level outranking framework: Evidence from EBRD countries of operation”, *Government Information Quarterly*, Vol.29, No. 4, 2012. pp. 597-607. ISSN 0740-624X. SSCI lista (IF 2011 1,425)

Рад у националном часопису међународног значаја – М24

- Петровић, Д.** (2017) "Употреба информационо-комуникационих технологија у сврху надзора у радним организацијама", Социолошки преглед, Vol. LI (1):81-108, [doi:10.5937/socpreg1701081P](https://doi.org/10.5937/socpreg1701081P), ISSN 0085-6320
- Петровић, Д.** (2016) "Друштвено-активистички потенцијал платформи за друштвено умрежавање", Социолошки преглед, Vol. L(3):397-430, ISSN 0085-6320
- Петровић, Д.** (2013) "Интернет као интерперсонални медиј - случај Србије", *Социологија*, Vol. 55 (3):417-438, [doi:10.2298/SOC1303417P](https://doi.org/10.2298/SOC1303417P), ISSN 0038-0318
- Петровић, Д.** (2009) "Интернет у функцији персоналног умрежавања", *Социологија*, Vol. 51(1): 23-44, УДК: 316.77:681.324, DOI:10.2298/СОЦ0901023П
- Петровић, Д.** (2007) "Од друштвених мрежа до умреженог друштва-један осврт на макро мрежни приступ у социологији", *Социологија*, Vol. 49(2):161-182, УДК: 316.334:65, DOI:10.2298/СОЦ0702161П
- Петровић, Д.** (2000) "Демократизација руковођења у савременим радним организацијама", *Социологија*, Вол. 42(3):377-396, УДК: 331.103

Саопштење са међународног скупа штампано у целини – М33:

- Petrović, D.** and M. Bešić (2017) "Influence Of Online Activism onto Traditional Models of Political Participation", *Proceedings of II International Scientific Conference High Technology, Business and Society*, 13.3-16.3, Borovets, Bulgaria, pp 234-238, ISSN 2535-0005
- Petrović, D. (2015) "Ethics assessment of technology research and innovation", *Proceedings of the 3rd International Conference "Mechanical Engineering in XXI Century*, 17.9-18.9, Nis, Serbia, pp:513-517, ISBN 978-86-6055-072-1
- Petrović, D. (2014) „Друштвена конструкција интерперсоналних медија – од телеграфа до интернета“, *Zbornik radova sa Međunarodne konferencije "Internet i društvo"*, 19.9-20.9, Niš, Srbija, str. 3-23. ISBN 978-86-81319-05-5
- Petrović, D.** i M. Petrović (2013) „Друштво као покретач развоја телекомуникација“, *Zbornik radova IV Međunarodni simpozijum-Novi horizonti saobraćaja i komunikacija*, 22.11-23.11, Doboj, Bosna i Hercegovina, str. 474-478, ISBN 978-99955-36-45-9
- Petrović, M., **Petrović, D.**, Pejić Tarle, S., Bojković, N., 2012. "Transition Progress and Productivity Growth- the Case of Telecommunications in EBRD Countries of Operation," *Proceedings of the Third International Academic Conference, 9th -12th September, 2012, Lisbon, Portugal*. pp. 495-513. ISBN: 978-80-905241-2-5.
- Petrović, N., **Petrović, D.**, Jeremić, V., Milenković, N. and Ćirović, M. (2012) "Possible Educational Use Of Facebook In Higher Environmental Education", *Proceedings of the International Conference on Information Communication Technologies in Education-ICICTE 2012, Rhodes, Greece - July 5-7,*

pp. 355-362 ISBN: 978-99957-0-244-1

18. **Petrović, D.**, Petrović, M., Bojković, N. (2011) „Konceptualni i metodološki izazovi u oceni digitalne podela“, *Proceedings of the 3rd International Symposium - New Horizons of transport and communications, 24-25. November, Doboј, Bosnia and Herzegovina*, pp. 685-691, ISBN 978-999-55-36-28-2
19. Pejčić-Tarle, S., Ćičević, S., Davidović, M., **Petrović, D.** and Bojković, N. (2007) "Introducing e-learning concept at the FTTE – small steps for big achievements", *In Proceedings of e-Learning Conference - eLearning - Toward Effective Education and Training in the Information Society*, Bijela, Crna Gora, str. 74-79.
20. Pantelić-Vujanić, S, Pejčić-Tarle, S, **Petrović, D.** i Davidović, M. (2005) “Obezbeđivanje kvaliteta e-učenja-osnovni principi”, *Menadžment totalnim kvalitetom & izvrsnost*, Vol. 33(1-2), pp. 305-308. ISSN 1452-0699
21. Pejčić-Tarle, S, Pantelić-Vujanić, S, Davidović, M. i **Petrović, D.** (2005) “Evropski standardi obezbeđenja kvaliteta u visokom obrazovanju – izazovi i ograničenja“, *Menadžment totalnim kvalitetom & izvrsnost*, Vol. 33 (1-2), pp. 273-277, ISSN 1452-0699
22. Pantelić-Vujanić, S, **Petrović, D.** i Tomić N. (2002) “Humanistic Sciences and Reform”, Perspectives in Higher Education Reform, *The Alliance of Universities for Democracy through the American University in Bulgaria*, Vol. 11, pp. 259-269.

Монографија националног значаја - M42

23. **Петровић, Д.** (2013). *Друштвеност у доба интернета-студија комуникационе употребе интернета у Србији*, Академска књига, Нови Сад, ISBN978-86-6263-030-8
24. **Петровић, Д.** (2008) *У међумрежју - Интернет и нови обрасци друштвености*, Саобраћајни факултет и Институт за социолошка истраживања, Београд, УДК: 004.738.5:316, ISBN: 978-86-7395-245-1

Поглавље у књизи M42 или рад у тематском зборнику националног значаја-M45

25. **Петровић, Д.** (2015) „Етичко оцењивање технолошких истраживања и иновација-глобални оквири и национална пракса“ у Ђорђевић и Тасић (ур.), *Рад, техника и етика у ери глобализације*, Машински факултет, Ниш, стр. 76-87, ISBN 978-86-6055-080-6
26. **Петровић, Д.** (2013) „Специфичности политичког деловања у сајбер простору“ у Ј. Јелинчић и С. Илић (ур.) *Политички екстремизам у сајбер простору Србије*, стр. 12-33., ISBN 978-86-910421-9-6

Рад у врхунском часопису националног значаја M51

27. **Petrović, D.**, Bešić, M. and M. Petrović (2016) „How do we interact online? An approach to researching multidimensionality of online communication“, *Psihološka istraživanja*, Vol. 19, Br, 1, str. 35-62, ISSN 0352-7379, [doi:10.5937/PsIstra1601035P](https://doi.org/10.5937/PsIstra1601035P)
28. **Петровић, Д.** и Ковачевић, И. (2012) “Неповерење као препрека развоју е-трговине у Републици Србији”, *Менаџмент*, бр. 65, стр. 71-77. ISSN 1820-0222, DOI: 10.7595/management.fon.2012.0035

Предавање по позиву са скупа националног значаја штампано у целини M61

29. Каплановић, С. и **Петровић, Д.** (2016) "Улога и значај мобилних оператора у пружању финансијских услуга", *Зборник радова XXXIV Симпозијума о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају-ПосТел 2016*, 29. и 30. новембра, Београд, стр.81-90, ISBN 978-86-7395-363-2
30. **Петровић, Д.** и С. Каплановић (2015) „Могућности и изазови употребе онлајн платформи за друштвено умрежавање у пословном окружењу", *Зборник радова XXXIII Симпозијум о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају-ПосТел 2015*, 1. и 2. децембар, Београд, стр.67-76, ISBN 978-86-7395-347-7
31. Каплановић, С. и **Петровић, Д.** (2014) “Поштански сектор и финансијска инклузија: значај и могућности поште Србије“, *Зборник радова XXXII Симпозијум о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају-ПосТел 2014*, 2.-3. децембар, Београд, стр.45-54, ISBN 978-86-7395-328-1
32. **Петровић, Д.** (2013) “(Зло)употреба инфраструктуре информационо комуникационих технологија у контексту контроле друштвених ризика“, *Зборник радова XXXI Симпозијум о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају-ПосТел 2013*, 3. и 4. децембар, Београд, стр. 51-60, ISBN 978-86-7395-314-4
33. **Петровић, Д.** и Томић-Петровић, Н. (2012) „Интернет у функцији креирања друштвеног капитала његових корисника“, *Зборник радова XXX Симпозијума о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају-ПосТел*, 4-5. децембар, Београд, 2012, стр. 87-96, ISBN 978-86-7395-304-5.
34. Томић-Петровић, Н. и **Петровић, Д.** (2011) „Правне и културолошке претпоставке за развој електронске трговине у Републици Србији“, *Зборник радова XXIX Симпозијума о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају-ПосТел*, 6-7. децембар, Београд, стр. 67-77. ISBN 978-86-7395-287-1
35. Пејчић-Тарле, С., Петровић, М. и **Петровић, Д.** (2010) „Нови стандарди пословања у сектору комуникација у функцији одрживости“ *Зборник радова XXVIII Симпозијума о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају-ПосТел*, 14-15. децембар, Београд, стр. 85-94. ISBN 978-86-7395-274-1
36. Томић, Н. и **Петровић, Д.** (2009) "Друштвено умрежавање и заштита приватности корисника Интернета", *Зборник радова XXVII Симпозијума о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају-ПосТел*, 15-16 децембар Београд, стр. 95-104, ISBN 978-86-7395-259-8
37. Пантелић Вујанић, С. и **Петровић, Д.** (2004) “Умрежено друштво - технолошка основа и друштвена надградња”, *Зборник радова XXII Симпозијума о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају-ПосТел*, Београд, стр. 227-234, ISBN 86-7395-1771

Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини - М63

38. **Петровић, Д.** и Томић, Н. (2010) “Сигурност података на он-лине друштвеним мрежама“, *зборник радова SumOrg, XII међународни симпозијум Факултета организационих наука*, Златибор 9-12 јун, ISBN 978-86-7680-216-6
39. Пантелић Вујанић, С. и **Петровић, Д.** (2002) “Социолошко истраживање комуникација у *cyber* простору“, *IX Научни скуп Технологија, култура и развој*, Палић 10.-14. септембар, стр. 270-281. ISBN 86-904137-0-7

40. Пантелић Вујанић, С. и **Петровић, Д.** (2001) “Стваралачка интелигенција у локалним и глобалним процесима”, *VIII Научни скуп Технологија, култура и развој*, Котор 19-24. август, стр. 164-172.
41. Пантелић Вујанић, С. и **Петровић, Д.** (2002) “Сајбер групе, виртуелне заједнице и глобализација”, Зборник радова, *SymOrg*, VIII Међународног научног скупа *Management in New Environment*, Златибор 2-5 јун, стр 143-148

Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу - М64

42. **Петровић, Д.** (2008) “Интернет у функцији персоналног умрежавања“, *Зборник резимеа 56. Научно-стручног скупа психолога Србије*, стр. 145, ISSN 978-86-83797-64-6
43. Ковачевић, И. и **Петровић, Д.** (2008) “Индивидуално-психолошке карактеристике учесника у интернетом посредованој комуникацији“, *Зборник резимеа 56. Научно-стручног скупа психолога Србије*, стр. 146, ISSN: 978-86-83797-64-6

Ауторизована дискусија са националног скупа - М65

44. **Петровић, Д.** (2008) “Функције Интернета као средства за интерперсоналну интеракцију“, Округли сто: Сајбер простор и друштвено одговорни менаџмент, *SymOrg*, XI међународни симпозијум Факултета организационих наука
45. **Петровић, Д.** (2008) “Комуникација на Интернету и друштвено умрежавање“, Округли сто: Комуникација на друштвеним мрежама, *16. телекомуникациони форум-Телфор*

Одбрањена докторска дисертација - М70

46. **Петровић, Д.** (2012) “Нови облици друштвеног умрежавања - улога Интернета у успостављању интерперсоналних односа у Србији“, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Одбрањен магистарски рад - М72

47. **Петровић, Д.** (2007) “Интернет и друштвени односи - утицај Интернета на нове обрасце друштвености – случај Србије“, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Остали научни радови и прикази:

48. **Петровић, Д.** (2015) „Моћ и контрамоћ у умреженом друштву“, приказ књиге Мануел Каstel: „Моћ комуникација, *Социологија*, Vol. 57(1):178-184, ISSN 0038-0318
49. **Петровић, Д.** (2014) „Моћ је у мрежама“, поговор у М. Кателс, Моћ комуникација, *Слио*, Београд, стр. 613-630
50. **Петровић, Д.** (2013) „Друштвени работи и дигитални пријатељи“, приказ књиге Шерил Терлк: Сами заједно, *Социологија*, Vol. 55(1):155-157, ISSN 0038-0318

Студије у оквиру научно-истраживачких пројеката:

51. Zuzanna Warso and **Dalibor Petrovic** (2016) Models for ethics assessment and guidance at CSOs, Project - Stakeholders Acting Together on the Ethical Impact Assessment of Research and Innovation-SATORI, (FP7/2007-2013) under grant agreement n° 612231 http://satoriproject.eu/media/D4.1_Annex_6_Civil_Society_Organisations.pdf
52. **Petrović Dalibor** (2015) *Ethics Assessment in Different Countries – Serbia*, Project - Stakeholders Acting Together on the Ethical Impact Assessment of Research and Innovation -SATORI,

(FP7/2007-2013) under grant agreement n° 612231 <http://satoriproject.eu/media/4.h-Country-report-Serbia.pdf>

Списак објављених научних радова након избора у звање ванредног професора

Рад у међународном часопису М21-М23

53. Petrović, D., Petrović, M., Bojković, N., & Čokić, V. P. (2020). An integrated view on society readiness and initial reaction to COVID-19: A study across European countries. *Plos one*, 15(11):1-21, e0242838. M22 <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0242838>
54. Petrović, D., Pejković, K. i Krstić, N. (2022). Awareness Contexts of Online Interactions at the Cannibal Café Forum. *Časopis Teme*, Vol. XLVI, No 2. – M23
<https://doi.org/10.22190/TEME211020020P>

Рад у националном часопису међународног значаја - М24

55. Petrović, D., & Pavlović, D. (2022). Podrivanje anonimnosti u doba interneta. *Anali Pravnog fakulteta u Beogradu*, 70(1):159-186. DOI: [10.51204/Anali_PFBU_22106A](https://doi.org/10.51204/Anali_PFBU_22106A)
56. Petrović, D., & Pejković, K. (2021). Internet kao bračni posrednik. *CM: Communication and Media*, 16(2):227-251. <https://doi.org/10.5937/cm16-34482>
57. Petrović, D., & Bešić M. (2019). Political informing through social media across Europe-factors and effects. *Sociologija*, 61(4):565-584. <https://doi.org/10.2298/SOC1904565P>
58. Petrović J., & Petrović D. (2017). Connective Action as the New Pattern of Protest Activism, *Sociologija*, Vol. 59(4):405-426, <https://doi.org/10.2298/SOC1704405P>

Главни и одговорни уредник националног часописа - М296

- Главни и одговорни уредник часописа Социологија (од 2020-) М23

Саопштење са међународног скупа штампано у целини-М31-М33

59. Petrović, D. (2018). The Ethics of Employees' Surveillance in the Context of Rapid ICT Development. *Proceedings of The 4th International Conference Mechanical Engineering in XXI Century*, Nis, 19 - 20.4, str: 18-24. ISBN 978-86-6055-103-2 - М31
60. Petrović, D., & Bešić, M (2021). Vesti kojima se (ne) veruje: informisanje u doba epidemije COVID-19 u Srbiji., *Zbornik radova sa 47. Međunarodne konferencije Sabor politikologa, Građani u doba dezinformacija*, 25-26. septembar, Beograd. - М33
61. Petrović, D., & Macura, D. (2019). Why communication through social media is important for railway business public relations?. *Proceedings of IV International scientific conference "High technologies, business, society"*. 11-14.3. 2019. Borovets, Bulgaria - М33

Рад у истакнутом тематском зборнику водећег националног значаја М44

62. Mladenović, N., & Petrović, D., (2020). "Narodni suverenitet i digitalne platforme: Tviter kao javna sfera u kontekstu medijskog sistema Srbije", u Milutinović I. (ur.) *Zbornik radova Medijska politika i*

evrointegracije. Institut za evropske studije/Hanns-Seidel-Stiftung. str. 91-117. ISBN 978-86-82057-78-9 - M44.

Рад у тематском зборнику националног значаја-M45

63. **Петровић, Д.** (2019). „Код професора Ђорђевића: дешифровање професије и етике инжењера“ у Тодоровић, Д. (ур). *Бити социолог: споменица Драгољуба Б. Ђорђевића*. Прометеј, Нови Сад, стр. 109-120. ISBN 978-86-515-1217-2
64. **Petrović, D.** (2019). Javna sfera između otetih medija i minskog polja digitalnih platformi” u Prodanović, S., Pudar Draško, G. i Velinov, M (ur.) Otete institucije u Srbiji-teorija i praksa. Institut za filozofiju i društvenu teoriju. 147-154. ISBN 978-86-80484-41-9.
65. **Петровић, Д.** (2018). „Природа надзора запослених у контексту интензивног развоја информационо-комуникационих технологија“, у Ђорђевић и Ђуровићи (ур.) Рад, инжењерство и професионална етика у доба глобализације. Тематски зборник, стр. 68-84. Машински факултет, Ниш. ISBN 978-86-515-1386-5

Рад у врхунском часопису националног значаја M51

67. **Petrović, D.** (2021). Cancel Culture as a Hybrid Pattern of Postmodern Sociability. *Kultura Polisa*, 18(46):169-181. DOI: [10.51738/Kpolisa2021.18.3r.2.06](https://doi.org/10.51738/Kpolisa2021.18.3r.2.06)
68. **Petrović, D.** (2018), Digital platforms as means of political propaganda: The Case of the Protest Against Dictatorship Fake Facebook Page. *CM: Communication and Media*. Br. 44, Vol 13, str.5-34. DOI: [10.5937/comman13-20613](https://doi.org/10.5937/comman13-20613)

Предавање по позиву са скупа националног значаја штампано у целини - M61

69. **Петровић, Д.** (2022). „Улога технологије у конструкцији надзорног капитализма Шошане Зубоф“. *Зборник радова са националне конференције Надзорни капитализам*. Српска академија наука и уметности. 16. и 17. децембра 2021 (у штампи).
70. **Петровић, М., & Петровић, Д.** (2021). "Дигитализација и тржиште рада-родна перспектива". *Зборник радова XXXIX Симпозијум о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају – Постел 2021*, Београд, 30. 11 и 1. 12. 2021. стр. 43-52. ISBN 978-86-7395-445-5.
71. **Петровић, Д. & Каплановић, С.** (2017) "Заступљеност регионалних поштанских компаније на онлајн друштвеним мрежама у контексту савременог пословања", *Зборник радова XXXV Симпозијум о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају – Постел 2021*, Београд, 5. и 6. 12, стр. 39-49.. ISBN978-86-7395-384-7.

Прикази:

72. Dalibor Petrović (2019) *Superpovezani-internet, digitalni mediji i tehno-društveni život*, Meri Čejko, Clio, Beograd, 2019. – Prikaz knjige, časopis Sociologija

Ангажовање на научно-истраживачким пројектима:

6. “EnTrust – Enlightened Trust in Governance” - H2020 SC6 GOVERNANCE-01-2019: Trust in Governance – (expert, jun 2021-jun2022).

7. „Успостављање информационог система за превенцију вршњачког насиља – 3. фаза “Удружење грађанки и грађана “Центар за подршку женама” уз финансијску подршку Министарства омладине и спорта Републике Србије (аутор студије *Дигитални ризици младих*) – 2021.
8. „Дигитални погон“ - Новосадска новинарска школа и Библиотека плус (предавач у области медијске писмености за наставнике средњих школа у Србији - 2019. – 2020.
9. „Управљање критичном инфраструктуром за одрживи развој у поштанском, комуникационом и железничком сектору Републике Србије“, наручилац: Министарство просвете, науке и технолошког развоја, реализатор: Институт Саобраћајног факултета Универзитета у Београду, 2011-2019, евиденциони број пројекта: TP36022 (*члан пројектног тима*).

Приказ и оцена научног рада кандидата након избора у звање ванредног професора

Научноистраживачки рад др Далибора Петровића у ужој научној области „Социологија“ верификован је објављивањем већег броја радова у међународним и националним часописима, као и зборницима са научно-стручних скупова и конференција. Досадашњи рад кандидата усмерен је у највећој мери ка проучавању друштвених узрока и последица електронског комуницирања која се рачвају у неколико основних праваца: политички и културни аспекти употребе интернета, интернет као друштвени медиј, електронски надзор, итд. У свом досадашњем раду Далибор Петровић је објавио две научне монографије, један основни уџбеник и 72 научна рада (од чега 19 радова након избора у звање ванредног професора). У наставку је дат приказ радова који су објављени након избора у звање ванредног професора на основу критеријума за избор у редовног професора, са освртом на најважније научне резултате из претходног изборног периода.

Два рада из категорије M21, M22 или M23 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира (потребан 1 рад)

1. **Petrović, D., Petrović, M., Vojković, N., & Čokić, V. P.** (2020). An integrated view on society readiness and initial reaction to COVID-19: A study across European countries. *Plos one*, 15(11):1-21, e0242838. **M22**

Попут великог броја социолога који су део својих истраживачких напора усмерили у правцу проучавања друштвених последица избијања пандемије COVID-19, након 2020. Петровић је са коауторима са Медицинског и Саобраћајног факултета већ у раној фази избијања пандемије објавио рад у часопису са **SJR** листе са високим импакт фактором и категоријом M22. У раду се проблематизују спремност и реакција европских држава на избијање пандемије. Петровић, који је и први аутор овог рада посебно се концентрисао на друштвене (поверење и степен мобилности грађана) и институционалне (ниво припремљености и реакцију влада европских држава) аспекте иницијалног суочавања са пандемијом COVID-19. Након иновативне анализе применом multi-level outranking метода, у раду се долази до закључка да правовремена и снажна реакција представљају кључни фактор иницијалне борбе против пандемије (док добра припремљеност здравственог система не мора играти одлучујућу улогу). У том смислу, истраживање је показало да разлоге за то што су у првим месецима након избијања пандемије бивше комунистичке земље боље прошле у смислу броја заражених и преминулих грађана у односу на Западне земље (упркос њиховој бољој припремљености за борбу са пандемијом) треба тражити управо у њиховој снажнијој реакцији, односно рестриктивнијим мерама које су владе бивших комунистичких држава спровеле.

2. **Petrović, D., Pejković, K. i Krstić, N. (2022).** Awareness Contexts of Online Interactions at the Cannibal Café Forum. *Časopis Teme*, Vol. XLVI, No 2. – **M23**

Петровић и колеге се у овом раду баве испитивањем могућности за примену процедуралних правила која су осмислили Глејзер и Штраус, која се користе за проучавање контекста свесности у процесу друштвене интеракције. По тврдњи аутора ово је прва примена парадигме контекста свесности за проучавање интеракције у оквиру девијантних заједница на интернету. Истраживање је било базирано на квалитативној анализи садржаја дискусија чланова форума *Cannibal Cafe*. Јединицу анализе су чиниле објаве и преписке корисника које су биле јавно доступне. Успостављањем везе између идентитета посетилаца *Cannibal Cafe* форума, њихове свесности и интеракције истраживање је показало да је отворени контекст свесности, који је један од четири основана контекста који су идентификовали Глејзер и Штраус, онај који доминира у овој заједници девијаната. Међутим иако доминантан, он није и једини који се овде идентификовао будући да је и контекст сумње, иако у мањој мери, био јасно заступљен. У раду се запажа и то да се ови контексти не преливају један у други већ једноставно коегзистирају, на крају, дозвољавајући неспутано испољавање девијантности љубитеља канибализма.

Један рад из категорије M24 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира (потребан 1 рад)

1. **Petrović, D., & Pavlović, D. (2022).** Podrivanje anonimnosti u doba interneta. *Anali Pravnog fakulteta u Beogradu*, 70(1):159-186.

У овом раду Петровић и Павловић се баве феноменом нестанка анонимности на интернету. Констатује се да се након ране фазе развоја интернета која је почивала на анонимној комуникацији у виртуелним заједницама, у последње две деценије дешава драматичан преокрет. Ширење употребе дигиталних платформи за умрежавање, с једне стране, и врло лабаве политике приватности на интернету, с друге стране, све више сужавају могућност анонимне употребе интернета. Полазећи од таквих трендова, аутори се у раду баве трансформацијом улоге онлајн анонимности из правне и друштвене перспективе са циљем да идентификују кључне факторе и актере који подстичу деанонимизацију интернета. У складу са тим у раду се показује да је анонимност пратилац модернизације савремених друштава, али и да она може носити различите изазове по слободу и безбедност људи. Феномен анонимности на интернету анализирао се кроз различите и супротстављене перспективе, док се посебна пажња усмерила на идентификовање кључних актера који доводе до свеопште деанонимизације, као једне од важних карактеристика организације и јавног и приватног живота у 21. веку.

Шест радова из категорије M51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира (потребно пет радова)

1. **Petrović, D., & Bešić M. (2019).** Political informing through social media across Europe-factors and effects. *Sociologija*, 61(4):565-584. **M24**(мења M51)

Петровић и Бешић у овом раду истражују у којој мери је употреба друштвених медија повезана са степеном демократичности европских земаља, те како друштвени медији утичу на индивидуално задовољство демократијом и на политички активизам грађана. У те сврхе, користили су податке из последње Европског истраживања вредности, које је било спроведено током 2017-2018. Узорак који је коришћен укључивао је 30 земаља са више од 56 000 испитаника укључених у истраживање. Најважнији налаз њиховог истраживања је да што је демократија у лошијем стању то ће људи више ослањати на друштвене медије као део својих репертоара за политичко

информисање. Ово важи не само за оне људе који живе у недемократским политичким системима већ и за оне који живе у развијеним демократијама али који као појединци имају негативну перцепцију демократских процедура у својој земљи. Чини се да, једном када су грађани “приморани” да користе друштвене медије за политичко информисање, они долазе под утицај медијског садржаја и људи које проналазе уз помоћ ових медија. Ово их чини још критичнијима спрам демократије и још више подстиче њихов политички активизам што их опет окреће друштвеним медијима.

2. **Petrović, D.** (2018), Digital platforms as means of political propaganda: The Case of the Protest Against Dictatorship Fake Facebook Page. *CM: Communication and Media*. Br. 44, Vol 13, str.5-34. **M51**

Петровић се у овом раду бави феноменом компјутеризоване пропаганде. У складу са тим предмет овог рада је чинила анализа стратегија и техника за контролу дискурса у јавним просторима интернета, као једним од неколико кључних бојишта у оквиру којих се конституише јавна сфера савремених друштава. Све интензивнија криза поверења у традиционалне медије довела је до тога да се кључна борба за контролу јавне сфере данас одвија у сајберпросторима интернета. Ови трендови су посебно изражени у такозваним умреженим аутократијама, режимима који су успоставили чврсту контролу над мејнстрим медијима али који су исто тако развили делотворне стратегије и технике за борбу са политичким опонентима на дигиталним платформама. У умреженим аутократијама на делу је посебан вид политичке пропаганде која се може окарактерисати као компјутеризована пропаганда која се одвија уз помоћ дигиталних платформи, политичких ботова и интернета ствари. Основна улога компјутеризоване пропаганде није, толико, преношење позитивне слике онога у чије име се она спроводи већ, пре свега, загађивање и поларизација јавних простора интернета са циљем одвраћања што већег броја људи од друштвено-политичког активизма онлајн. Један од примера оваквог деловања чинило је покретање лажне Фејсбук странице протеста Против диктатуре, са циљем изазивања конфузије код присталица овог протеста. Петровићева емпиријска студија показује да су покретачи ове странице били врло успешни у спровођењу своје кампање, доприносећи томе да један од највећих антивладних протеста у постмилошевићевској ери релативно брзо и, по власт, безболно буде окончан.

3. **Petrović J., & Petrović D.** (2017). Connective Action as the New Pattern of Protest Activism, *Sociologija*, Vol. 59(4):405-426. **M24.** (мења M51)

Циљ овог рада је био да се испитају организационе основе протеста «Против диктатуре» који су се, током пролећа 2017. године, одржавали широм градова Србије. Изостанак званичних организатора протеста као и улога коју су онлајн друштвене мреже имале у комуникацији, организовању и координацији протестних дешавања, отворио је питање о томе да ли се у случају «Протеста против диктатуре» може говорити о развоју тзв. дигитално посредоване «конективне акције»? Анализом података прикупљених у анкетном истраживању спроведеном у току трајања протеста (N=175), као и онлајн испитивањем ставова према овом протесту (N=255), аутори долазе до закључка да је организациона основа «Протеста против диктатуре» најближа идеал-типу «самоорганизоване мреже» као једном од два основна модела конективне акције. У закључном делу рада аутори износе мишљење да, иако је модел конективног делања адекватан за тумачење избијања дигитално посредованих протеста, са трансформисањем протеста у чвршће и стабилније форме колективног организовања, овај модел губи своју експланаторну снагу.

4. Mlađenović, N., & Petrović, D., (2020). "Narodni suverenitet i digitalne platforme: Tviter kao javna sfera u kontekstu medijskog sistema Srbije", u Milutinović I. (ur.) Zbornik radova *Medijska politika i evrointegracije*. Institut za evropske studije/Hanns-Seidel-Stiftung. str. 91-117. **M44** (мења M51)

Млађеновић и Петровић у овом раду анализирају могућности развоја јавности у (транс)националним и дигиталним оквирима. Пратећи теорију медијских система, рад показује да је доминантна тенденција стварање хибридних модела који укључују комерцијализацију и политичку инструментализацију медија, задржавајући недостатке медитеранског и преузимајући мане либералног модела, што омета формирање јавности. Наведени аспекти чине контекст у којем делује твитерсфера. Услед слабе транснационалне регулативе, јавносферски потенцијал платформе под управом је саме Твитер копорације, која врши профитно оријентисану координацију и контролу корисника, док појединачним држава преостаје да нађу меру између заштите и ограничавања слободе говора. Међутим, државе са аутократским тенденцијама свесно погоршавају квалитет дискурса: компјутеризованом пропагандом, астротурфингом, стратешким спамовањем, ботовским симулацијама грађанског деловања с циљем поларизације и урушавања твитерсфере. Разлика у односу на мејнстрим медије је што нема рестрикције циркулације садржаја, већ пре његовог загађења хиперпродукцијом. Твитерсфера тиме наслеђује структурна ограничења сопственог медијског система, али не успева да реши ни проблем репрезентације нити интеракције, јер се дискурси стратешки контаминирају онда када се не могу контролисати.

5. Petrović, D., & Pejković, K. (2021). Internet kao bračni posrednik. *CM: Communication and Media*, 16(2):227-251. **M24** (мења M51)

Теза од које се у раду полази јесте да интернет преузима "проводацијску" улогу при склапању емотивних и брачних веза. Наместо некадашњих посредника ова улога се данас све чешће и све лагодније препушта дигиталним технологијама, било да се ради о алгоритмима за упаривање са једне стране, или виртуелним познанствима са друге стране. У складу са тим, у раду се разматрају узроци и последице овакве трансформације. Петровић и Пејковић се у раде баве ширим друштвеним процесима који доводе до искорењивања људи из примарних и директних односа, те до њиховог реукорењивања уз помоћ технолошких посредника. На тај начин ре-креирају се нове заједнице базиране на мрежном принципу, чије последице јесу изградња технолошки посредованих пријатељских и емотивних веза. Револуционарна промена као последица развоја интернета јесте могућност блиског повезивања људи који се пре тога нису познавали. С тим у вези, у раду су се анализирале околности које су довеле до тога да сфера интимних односа постане једна од технолошки најпосредованијих друштвених сфера у 21. веку, јер је интернет постао незамењив, а врло вероватно ће у будућности бити и основни посредник при склапању емотивних и брачних веза.

6. Petrović, D. (2021). Cancel Culture as a Hybrid Pattern of Postmodern Sociability. *Kultura Polisa*, 18(46):169-181. **M51**

Централно питање којим се Петровић у овом тексту бави тиче се постмодерног друштвеног развоја који је довео до тога да под претњом потпуног „укидања“ стрепимо за сваку јавно изговорену реч, било да смо на извршним позицијама моћи, било да припадамо културном естаблишменту, интелектуалним круговима или да смо обични појединци без икакве јавне препознатљивости. Иако се ова појава, коју данас многи зову културом отказивања, често

покушава тумачити у светлу очувања хегемоније либералне мисли односно као својеврстан наставак политичке коректности, у тексту се показује да је кључна функција културе отказивања друштвено укоренења искоренењених појединаца у једном свеопштем тренду трибализације друштва. Узрок овоме су различити процеси који прате рефлексивну фазу модернизације и који подстичу осећај несигурности и неповерења као кључне карактеристике живота у ризичном друштву. Услед тога појединци су принуђени да потраже уточиште у присвајању хибридних образаца друштвености где је култура отказивања је само један од њих. Ови обрасци настају као последица спајања предмодерних и постмодерних образаца друштвености уз помоћ дигиталних технологија које постају агенс за њихову хибридизацију.

Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање (потребан један)

1. **Петровић, Д.** (2022) *СОЦИОЛОГИЈА еКОМУНИКАЦИЈА*. Саобраћајни факултет. Београд. ISBN: 978-86-7395-455-4

Књига Далибора Петровића представља самостално и оригинално научно дело које обрађује феномен интерперсоналног електронског комуницирања, од појаве телеграфа па све до савремених средстава електронске комуникације. Књига је структурирана као уџбеник и има три рецензента (два у звању редовног професора и једног ванредног професора) а по броју аутоцитата и карактера (преко 500.000) испуњава стандарде за истакнуту научну монографију. Књига је подељена на четири основна сегмента: 1. Основне појмове и теорије; 2. Друштвене аспекте развоја е-комуницирања; 3. Друштвене мреже и медији; и 4. Дигитално друштво. Петровићева књига јесте јединствена комбинација монографске и уџбеничке грађе и као таква она представља оригиналну и свеобухватну студију узорка и последица електронског комуницирања на обрасце друштвеног живота и рада.

Три рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33 (потребно два)

1. **Petrović, D.** (2018). The Ethics of Employees' Surveillance in the Context of Rapid ICT Development. *Proceedings of The 4th International Conference Mechanical Engineering in XXI Century*, Nis, 19 - 20.4, str: 18-24. ISBN 978-86-6055-103-2 - **М31**

Једно од главних питања којима се Петровић у овом раду бави тиче се улогу информационо-комуникационих технологија у борби за примат између главних актера у области рада. Први део овог рада бави се кључним концептима као што су етика надзора и дигитализација надзора на радном месту. Посебна пажња била је посвећена развоју надзора запослених и променама у обиму и обиму надзора на радном месту. У раду су коришћени налази квалитативног истраживања које је спроведено у јавним и приватним предузећима у Србији. Основни налаз овог истраживања је да се пракса надзора све више нормализује. Другим речима, запослени узимају надзор здраво за готово као природну ствар и неодвојиви аспект свог радног окружења, а стратегије отпора се свode на избегавање а не оспоравање надзора.

2. **Petrović, D., & Bešić, M** (2021). Vesti kojima se (ne) veruje: informisanje u doba epidemije COVID-19 u Srbiji., *Zbornik radova sa 47. Međunarodne konferencije Sabor politikologa, Građani u doba dezinformacija*, 25-26. septembar, Beograd. - **М33**

Централни део рада Петровића и Бешића чинила је анализа медијских навика грађана Србије, у светлу употребе традиционалних и нових медија у доба епиденије COVID-19. Посебан акценат је у

раду стављен на перцепцију контроле над информацијама до којих грађани долазе као и перцепције њихове истинитости. Као могући узроци испитали су се модалитети употребе медија, карактеристике самих медија које користе, учесталост употребе као и остале преференције које могу утицати на перцепцију истинитости информација до којих грађани долазе. Један део рада био је посвећен актуелној пандемији COVID-19 као фактору могућег ре-успостављања поверења у традиционалне медије, на шта нас нека новија истраживања упућују. За потребе емпиријске анализе коришћени су подаци који су прикупљени на национално репрезентативном узорку грађана Србије у другој половини 2020. године. Један од кључних налаза овог истраживања јесте да у време великих криза и турбуленција каква је она изазвана пандемијом COVID-19 долази до прекомпоновања медијских репертоара будући да захтеви за информација постају интензивнији него што је то случај у редовним околностима. Оно што нека новија истраживања говоре, а Петровићево и Бешићево потврђује, иде у прилог томе да, као последица пандемије, долази до благог реуспостављања поверења у традиционалне медије, пре свега у телевизију.

3. **Petrović, D., & Macura, D. (2019).** Why communication through social media is important for railway business public relations?. Proceedings of IV International scientific conference "High technologies, business, society". 11-14.3. 2019. Borovets, Bulgaria - **M33**

Петровић и Мацура се у овом раду баве могућношћу употребе друштвених медија у циљу подизања задовољства корисника железнице. У циљу повећања обима железничког превоза путника, руководиоци железнице морају да утичу на задовољство корисника и да унапреде квалитет железничких услуга. Један од комуникационих алата које железничке компаније користе да дођу до својих путника је Фејсбук. У овом раду је урађена компаративна анализа између различитих железничких компанија у одабраним европским земљама, како би се пратили добри и мање добри примери коришћења сајтова за друштвено умрежавање, пре свега Фејсбука. Дефинисани су релевантни критеријуми за ово релативно поређење. Након извршене анализе, предложене су одређене мере за унапређење односа са путницима у железници.

Три рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63 (потребно два)

1. **Петровић, Д. (2022).** „Улога технологије у конструкцији надзорног капитализма Шошане Зубоф“. *Зборник радова са националне конференције Надзорни капитализам*. Српска академија наука и уметности. 16. и 17. децембра 2021 (у штампи).

У раду се проблематизује место и улога дигиталних технологија у конструкцији надзорног капитализма. Ослањајући се махом на студију Шошане Зубоф (Shoshana Zuboff) аутор се фокусира на разумевање технолошке инфраструктуре надзорног капитализма коју симболизује *Велики други*. У централном делу рада Петровић разматра у ком теоријском кључу Зубоф посматра улогу технологије у функционисању надзорног капитализма и да ли је та перспектива корисна у сагледавању могућих стратегија отпора дехуманизујућој претњи коју он са собом носи. На крају, кроз дискусију и закључак аутор заокружује анализу указујући на неке мањкавости у разумевању односа дигиталних технологија надзора и њихових корисника, које нас спречавају да сагледамо алтернативне стратегије отпора ширењу надзорног капитализма.

2. **Петровић, М., & Петровић, Д. (2021).** "Дигитализација и тржиште рада-родна перспектива". *Зборник радова XXXIX Симпозијум о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају – ПостТел 2021*, Београд, 30. 11 и 1. 12. 2021. стр. 43-52. ISBN 978-86-7395-445-5.

Аутори полазе од схватања да је дигитализација најновија фаза дугорочне трансформације рада кроз технолошке иновације и те да она подразумева интензивну интеграцију дигиталних технологија у радне процесе. Поред раста ефикасности и продуктивности дигитализација доноси и промене у организационим структурама, радним вештинама и начину рада. Централне теме у овом контексту су дигиталне вештине, дигитализација и аутоматизација послова, као и рад на дигиталним платформама. У складу са тим, у раду је анализирана родна перспектива дигитализације у сфери рада која представља једну од мање истражених тема. Основу анализе чинили су званични тематски извештаји о дигитализацији и родној равноправности у Србији и Европској Унији.

- 3. Петровић, Д. & Каплановић, С. (2017) "Заступљеност регионалних поштанских компаније на онлајн друштвеним мрежама у контексту савременог пословања", *Зборник радова XXXV Симпозијум о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају – Постел 2021*, Београд, 5. и 6. 12, стр. 39-49.. ISBN978-86-7395-384-7.**

У раду се констатује да је појава интернета и онлајн друштвених мрежа утицала практично на све сегменте савременог пословања. У складу са тим, аутори се у раду фокусирају на заступљеност поштанских компанија из региона бивше Југославије на онлајн друштвеним мрежама у контексту савременог пословања, пре свега као део стратегије односа с јавношћу. У првом делу рада анализиран је значај употребе друштвених медија у домену односа са јавношћу, док се у другом делу рада дискутовани резултати истраживања заступљености регионалних поштанских компанија на онлајн друштвеним мрежама, пре свега Фејсбуку и Твитеру. У закључку се дају неке препоруке за унапређење употребе онлајн медија као средства комуникације са окружењем у коме послују регионалне поштанске компаније.

8. Мишљење о испуњености услова за избор у звање редовног професора

На основу прегледа поднете документације и напред изнетог у овом реферату, Комисија констатује да кандидат др Далибор Петровић испуњава све критеријуме за избор у звање редовног професора. Поред испуњених општих услова, испуњава обавезне и изборне услове за избор у звање редовног професора.

Општи услови:

Кандидат др Далибор Петровић, има научни степен доктора наука из уже научне области за коју се бира. Претходно је на истом факултету за ову ужу научну област биран у звање доцента 2013. године и у звање ванредног професора 2017. године.

Обавезни услови:

- Поседује 21 годину наставног искуства у раду са студентима у току кога је изводио наставу на више предмета на свим нивоима академских студија на Саобраћајном факултету Универзитета у Београду. У годишњим студентским анкетама за вредновање педагошког рада наставника је, током целокупног протеклог изборног периода, оцењиван високим оценама (просечна оцена 4,86);
- Од избора у претходно звање објавио је 2 рада из научне области у коју се бира у часописима из категорије M21-M23, од чега 1 рад у категорији M22 и 1 рад у категорији M23. Поред тога,

објавио је укупно 4 рада из категорије M24, 3 рада из категорије M51 и 3 рада у тематским зборницима категорије M42;

- Након избора у претходно звање саопштио је и објавио у зборницима са међународних и домаћих скупова укупно 6 радова. Од тога је 1 рад по позиву у пленарној сесији на међународном скупу (категирија M31), 2 рада категорије M33, у 3 рада по позиву на домаћем скупу (категирија M61);
- Самостални је аутор је једног основног уџбеника у издању Саобраћајног факултета Универзитета у Београду који је одобрен за предмете из уже научне области у коју се бира;
- Према цитатној бази *Google Scholar* укупан број цитата закључно са 20.7. 2022. године износи 352 (H-index 11), у бази *Scopus* укупан број хетероцитата кандидата износи 44 (H-index 4), док у бази *Web of Science* укупан број хетероцитата је 24 (H-index 4).
- Од избора у звање ванредног професора био је ментор на пет мастер радова и учествова је као члан у 11 комисија за одбрану мастер радова
- Учествовао је у пет комисија за оцену и одбрану докторских дисертација (четири од избора у звање ванредног професора) и био је члан две комисије за оцену подобности теме и кандидата на више факултета Универзитета у Београду.

Изборни услови

1. Стручно-професионални допринос:

- Од 2020. године главни и одговорни уредник часописа Социологија – M23 - ISSN : 0038-0318
- Члан програмског одбора међународне конференције “New Horizons of Culture, Arts and Media in the Digital Environment” која је одржана од 11. до 14. септембра 2019. године на Факултету драмских уметности у Београду.
- Председник или члан у 16 комисија за одбрану мастер радова и 4 комисије за одбрану докторских дисертација након избора у звање ванредног професора
- Сарадник на три домаћа и једном међународном (Horizon2020) пројекту.

2. Допринос академској и широј заједници

- Председник дисциплинске комисије Саобраћајног факултета изабран одлуком ННВ 2020. године. Стално ангажован је од стране Европске комисије као етички експерт за евалуацију научно- истраживачких пројеката. Учествовао у шест циклуса евалуације на програмима: Marie Skłodowska-Curie Actions, Twinning, Horizon Widera 2022.
- Рецензент у Националном акредитационом телу Србије, где је од 2019. године као председник или члан рецензентске комисије учествовао у акредитовању 12 студијских програма на сва три нивоа студија.
- Предавач у области медијске писмености за наставнике средњих школа у Србији - 2019. – 2020. (у оквиру пројекта „Дигитални погон“, Новосадска новинарска школа и Библиотека плус).

3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству

- Учесник на једном међународном пројекту. “EnTrust – Enlightened Trust in Governance” - H2020 SC6 GOVERNANCE-01-2019: Trust in Governance – (expert, jun 2021-jun 2022).

- Учествоје у извођењу наставе на основним студијама на Економском факултету и мастер студијама на Филозофском, Факултету драмских уметности и Рачунарству у друштвеним наукама при Универзитету у Београду (до 2020). Учешће у докторским комисијама на Факултету политичких наука, Факултету драмских уметности и Филолошком факултету.
- Члан председништва Социолошког научног друштва Србије од 2020. године.

9. Закључно мишљење и предлог комисије

Након прегледа приложене документације и анализе постигнутих резултата Комисија констатује да кандидат др Далибор Петровић испуњава све формалне и суштинске услове за избор у звање редовног професора прописане Законом, Статутом Универзитета у Београду и Статутом Саобраћајног факултета, као и услове прописане Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду.

У складу са горе наведеним, Комисија констатује да је др Далибор Петровић својим научно-истраживачким и педагошким радом, као и доприносом академској и стручној заједници показао да се ради о веома квалитетном кандидату и стога са задовољством предлаже Изборном већу Саобраћајног факултета, Већу научних области друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду да се др Далибор Петровић изабере у звање редовног професора са пуним радним временом на неодређено време за ужу научну област "Социологија".

У Београду, 19.7.2022.

Чланови комисије:

Проф. др Марија Бабовић, редовни професор
Универзитет у Београду - Филозофски факултет

Проф. др Ивана Спасић, редовни професор
Универзитет у Београду - Филозофски факултет

Проф. др Мана Петровић, редовни професор
Универзитет у Београду - Филозофски факултет

Проф. др Слободан Миладиновић, редовни професор
Универзитет у Београду - Факултет организационих наука

Проф. др Јелица Петровић-Вујачић, редовни професор
Универзитет у Београду - Саобраћајни факултет